Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

20. září 2016 *

„Kasační opravný prostředek — Program na podporu stability Kyperské republiky — Prohlášení Euroskupiny týkající se mimo jiné restrukturalizace bankovního sektoru na Kypru — Žaloba na neplatnost“

Ve spojených věcech C-105/15 P až C-109/15 P,

jejichž předmětem je pět kasačních opravných prostředků podle článku 56 Statutu Soudního dvora Evropské unie podaných dne 27. února 2015,

Konstantinos Mallis, s bydlištěm v Larnace (Kypr) (C-105/15 P),

Elli Konstantinou Malli, s bydlištěm v Larnace (C-105/15 P),

Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, se sídlem v Nikósii (Kypr) (C-106/15 P),

Petros Chatzithoma, s bydlištěm v Makedonitisse (Kypr) (C-107/15 P),

Elenitsa Chatzithoma, s bydlištěm v Makedonitisse (C-107/15 P),

Lella Chatziioannou, s bydlištěm v Nikósii (C-108/15 P),

Marinos Nikolaou, s bydlištěm v Strovolos (Kypr) (C-109/15 P),

zastoupení E. Efstathiou, K. Efstathiou a K. Liasidou, dikigoroi,

účastníci řízení podávající kasační opravné prostředky (navrhovatelé),

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

Evropská komise, zastoupená J.-P. Keppennem a M. Konstantinidisem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

a

Evropská centrální banka (ECB), zastoupená A. Koutsoukou, jakož i O. Heinzem a K. Laurinavičiusem, jako zmocněnci, ve spolupráci s H.-G. Kamannem, Rechtsanwalt,

žalované v prvním stupni,

* Jednací jazyk: řečtina.

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadžev (zpravodaj) a D. Šváby, předsedové senátů, A. Rosas, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, M. Vilaras a E. Regan, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: I. Illéssy, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. února 2016,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. dubna 2016,

vydává tento

Rozsudek

1 Svými kasačními opravnými prostředky se Konstantinos Mallis a Elli Konstantinou Malli ve věci C-105/15 P, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou ve věci C-106/15 P, Petros Chatzithoma a Elenitsa Chatzithoma ve věci C-107/15 P, Lella Chatziioannou ve věci C-108/15 P a Marinos Nikolaou ve věci C-109/15 P domáhají zrušení usnesení Tribunálu Evropské unie ze dne 16. října 2014, Mallis a Malli v. Komise a ECB (T-327/13, EU:T:2014:909), ze dne 16. října 2014, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou v. Komise a ECB (T-328/13, EU:T:2014:906), ze dne 16. října 2014, Chatzithoma v. Komise a ECB (T-329/13, EU:T:2014:908), ze dne 16. října 2014, Chatziioannou v. Komise a ECB (T-330/13, EU:T:2014:904), a ze dne 16. října 2014, Nikolaou v. Komise a ECB (T-331/13, EU:T:2014:905) (dále jen „napadená usnesení“), jimiž Tribunál zamítl jejich žaloby znějící na zrušení prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013, jež se týká mimo jiné restrukturalizace bankovního sektoru na Kypru (dále jen „sporné prohlášení“).

Právní rámec

Smlouva o EMS

2 Dne 2. února 2012 byla v Bruselu (Belgie) uzavřena Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Estonskou republikou, Irskem, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Italskou republikou, Kyperskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Maltou, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou a Finskou republikou (dále jen „Smlouva o EMS“; citace z uvedené smlouvy použité ve znění tohoto rozsudku jsou neoficiálním překladem). Tato smlouva vstoupila v platnost dne 27. září 2012.

3 Bod 1 odůvodnění Smlouvy o EMS zní takto:

„Evropská rada se dne 17. prosince 2010 shodla na tom, že je potřeba, aby členské státy eurozóny vytvořily stálý mechanismus stability. Evropský mechanismus stability (EMS) bude plnit úlohu, kterou v současné době plní Evropský nástroj finanční stability (EFSF) a Evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM) a která spočívá v poskytování finanční pomoci členským státům eurozóny v případě potřeby.“

4 V souladu s články 1 a 2 a čl. 32 odst. 2 uvedené smlouvy mezi sebou smluvní strany této smlouvy, a sice členské státy, jejichž měnou je euro, zřizují mezinárodní finanční instituci s názvem „Evropský mechanismus stability“ (EMS), která má právní subjektivitu.

5 Článek 3 této smlouvy popisuje její účel následujícím způsobem:

„Účelem EMS je mobilizovat finanční zdroje a v rámci přísné podmíněnosti přizpůsobené zvolenému nástroji finanční pomoci poskytovat podporu stability svým členům, kteří se potýkají se závažnými potížemi s financováním nebo jim takové potíže hrozí, je-li to nezbytné k zajištění finanční stability eurozóny jako celku a jejích členských států. Za tím účelem je EMS oprávněn opatřovat si finanční prostředky emisí finančních instrumentů nebo uzavíráním finančních či jiných smluv nebo dohod se svými členy, s finančními ústavy nebo s jinými subjekty.“

6 Článek 4 odst. 1 a 3 a čl. 4 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o EMS stanoví:

„1. EMS má radu guvernérů a správní radu, jakož i generálního ředitele a potřebné zaměstnance.

[...]

3. K přijetí rozhodnutí vzájemnou dohodou se vyžaduje jednomyslný souhlas hlasujících členů. Zdržení se hlasování není překážkou přijetí rozhodnutí vzájemnou dohodou.

4. Odchylně od odstavce 3 se použije naléhavý hlasovací postup, jestliže se Komise a [Evropská centrální banka (ECB)] shodnou na tom, že nebude-li naléhavě přijato rozhodnutí o poskytnutí nebo o provedení finanční pomoci stanovené v článcích 13 až 18, ohrozí to hospodářskou a finanční udržitelnost eurozóny. [...]“

7 Článek 12 uvedené smlouvy zakotvuje zásady, jimiž se řídí podpora stability, a v odstavci 1 stanoví:

„Je-li to nezbytné k zajištění finanční stability eurozóny jako celku a jejích členských států, může EMS poskytnout členovi EMS podporu stability, jež podléhá přísné podmíněnosti přizpůsobené zvolenému nástroji finanční pomoci. Tato podmíněnost může mít zejména podobu makroekonomického ozdravného programu nebo povinnosti nadále splňovat předem stanovené podmínky pro poskytnutí podpory.“

8 Postup pro poskytnutí podpory stability členovi EMS je v článku 13 Smlouvy o EMS popsán následovně:

„1. Člen EMS může předložit žádost o podporu stability předsedovi rady guvernérů. V této žádosti se uvede nástroj nebo nástroje finanční pomoci, které mohou připadat v úvahu. Po obdržení této žádosti pověří předseda rady guvernérů Evropskou komisi v součinnosti s ECB:

a) posouzením, zda je dáno riziko pro finanční stabilitu eurozóny jako celku nebo jejích členských států, ledaže již ECB předložila analýzu podle čl. 18 odst. 2;

b) posouzením, zda je veřejný dluh udržitelný. Je-li to účelné a možné, mělo by být toto posouzení provedeno ve spolupráci s [Mezinárodním měnovým fondem (MMF)];

c) posouzením skutečné či potenciální potřeby financování dotyčného člena EMS.

2. Na základě žádosti člena EMS a posouzení provedeného podle odstavce 1 může rada guvernérů v zásadě rozhodnout o poskytnutí podpory stability dotyčnému členovi EMS v podobě programu finanční pomoci.

3. Přijme-li rada guvernérů rozhodnutí podle odstavce 2, pověří Evropskou komisi, aby v součinnosti s ECB a pokud možno společně s MMF s dotyčným členem EMS vyjednala memorandum o porozumění, v němž bude podrobně vymezena podmíněnost, s níž je tento program finanční pomoci spojen. Obsah memoranda o porozumění bude odrážet závažnost nedostatků, které je třeba řešit, a zvolený nástroj finanční pomoci. Generální ředitel EMS souběžně připraví návrh dohody o programu finanční pomoci, ve kterém se upřesní finanční podmínky a pravidla pomoci a zvolené nástroje a přijímá ho rada guvernérů.

Memorandum o porozumění musí být plně slučitelné s opatřeními na koordinaci hospodářských politik upravenými [Smlouvou o FEU], zejména s veškerými akty práva Evropské unie, včetně veškerých stanovisek, varování, doporučení nebo rozhodnutí určených dotyčnému členovi EMS.

4. Evropská komise podepíše memorandum o porozumění jménem EMS, pokud splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 a pokud bylo schváleno radou guvernérů.

5. Správní rada schválí dohodu o programu finanční pomoci, jež upřesňuje finanční aspekty poskytované podpory stability a případně i pravidla pro vyplacení první tranše pomoci.

[...]

7. Evropská komise dbá v součinnosti s ECB a pokud možno společně s MMF na dodržování podmíněnosti, s níž je program finanční pomoci spojen.“

Sporné prohlášení

9 Ve sporném prohlášení Euroskupina uvedla, že dosáhla dohody s kyperskými orgány o základních prvcích budoucího makroekonomického ozdravného programu, který má podporu všech členských států, jejichž měnou je euro, jakož i Komise, ECB a MMF. Euroskupina kromě toho přivítala plány na restrukturalizaci finančního sektoru zmiňované v příloze tohoto prohlášení.

Nařízení č. 103 a č. 104, která byla přijata na základě zákona ze dne 22. března 2013

10 Na základě čl. 3 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 O peri exiyiansis pistotikon kai allon idrimaton nomos (zákona o ozdravení úvěrových institucí a dalších finančních institucí) ze dne 22. března 2013, [EE, příloha I (I), č. 4379, 22. 3. 2013, dále jen „zákon ze dne 22. března 2013“], byla Kentriki Trapeza tis Kyprou (Kyperská centrální banka, dále jen „KCB“) společně s Ypourgeio Oikonomikon (ministerstvem financí) pověřena ozdravením finančních institucí dotčených uvedeným zákonem. Článek 12 odst. 1 zákona ze dne 22. března 2013 za tímto účelem zaprvé stanoví, že KCB může opatřením provést restrukturalizaci dluhů a závazků instituce v režimu řešení krize, a to snížením, přeměnou, stanovením nových lhůt splatnosti či novací jmenovitého kapitálu nebo zůstatku jakýchkoli stávajících nebo budoucích pohledávek vůči této instituci, popřípadě konverzí dluhopisů do vlastního kapitálu. Zadruhé tento článek stanoví, že „pojištěné vklady“ ve smyslu čl. 2 pátého pododstavce zákona ze dne 22. března 2013 jsou z těchto opatření vyloučeny. Mezi účastníky řízení je nesporné, že se jedná o vklady do 100 000 eur.

11 To peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistiki Dioikitiki Praxi č. 103 [nařízení z roku 2013 o ozdravení vlastními prostředky Trapeza Kyprou Dimosia Etaira Ltd, regulační správní akt č. 103, EE, příloha III(I), č. 4645, 29. 3. 2013, s. 769, dále jen „nařízení č. 103“] zavádí rekapitalizaci Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia Ltd (dále jen „Bank of Cyprus“), a to zejména na náklady jejích nepojištěných vkladatelů, jejích akcionářů a držitelů jejích dluhopisů tak, aby mohla pokračovat v poskytování bankovních služeb. Nepojištěné vklady tak byly přeměněny na akcie Bank of Cyprus (37,5 % z každého nepojištěného vkladu), na převoditelné cenné

papíry Bank of Cyprus, a to buď na akcie, nebo na vklady (22,5 % z každého nepojištěného vkladu), a na cenné papíry, jež může KCB převést na vklady (40 % každého nepojištěného vkladu). Toto nařízení vstoupilo v souladu se svým článkem 10 v platnost dne 29. března 2013 v 6:00 hodin.

12 Článek 2 ve spojení s článkem 5 to Peri tis Polisis Orismenon Ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistiki Dioikitiki Praxi č. 104 [nařízení z roku 2013 o prodeji některých činností Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd (dále jen „Cyprus Popular Bank"), regulační nelegislativní správní akt č. 104, EE, příloha III(I), č. 4645, 29. 3. 2013, s. 781, dále jen „nařízení č. 104"] stanoví, že dne 29. března 2013 v 6:10 hodin dojde k převodu některých aktiv a pasiv Cyprus Popular Bank, a to včetně vkladů nižších než 100 000 eur, na Bank of Cyprus. Vklady převyšující částku 100 000 eur byly ponechány v Cyprus Popular Bank až do její likvidace.

Skutečnosti předcházející sporům

13 Během prvních měsíců roku 2012 zaznamenaly některé banky se sídlem na Kypru včetně Cyprus Popular Bank a Bank of Cyprus finanční potíže. Kyperská republika tehdy považovala za nezbytné provést rekapitalizaci těchto bank a za tímto účelem předložila předsedovi Euroskupiny žádost o finanční pomoc z EFSF nebo z EMS.

14 V prohlášení ze dne 27. června 2012 Euroskupina uvedla, že požadovanou finanční pomoc poskytne EFSF nebo EMS v rámci makroekonomického ozdravného programu, který bude konkretizován v memorandu o porozumění, o němž budou vedena jednání mezi Komisí ve spolupráci s ECB a MMF na jedné straně a kyperskými orgány na straně druhé.

15 Kyperská republika a ostatní členské státy, jejichž měnou je euro, dospěly v březnu 2013 k politické dohodě o návrhu memoranda o porozumění. Euroskupina ve svém prohlášení ze dne 16. března 2013 tuto dohodu uvítala a připomněla několik plánovaných ozdravných opatření, včetně zavedení daně z bankovních vkladů. Euroskupina uvedla, že vzhledem k těmto souvislostem zastává názor, že poskytnutí finanční pomoci schopné zajistit finanční stabilitu Kyperské republiky a eurozóny je v zásadě odůvodněné, a vyzvala zúčastněné strany k urychlení probíhajících jednání.

16 Dne 18. března 2013 nařídila Kyperská republika na dny 19. a 20. března 2013 uzavření bank. V prohlášení z téhož dne předseda Euroskupiny uvedl, že se daň z bankovních vkladů spolu s požadovanou finanční pomocí použije k obnovení životaschopnosti kyperského bankovního sektoru a tak k zajištění finanční stability Kypru. Předseda Euroskupiny však upřesnil, že Euroskupina je toho názoru, že by se s drobnými střadateli mělo zacházet jinak než s velkými vkladateli, přičemž zdůraznil důležitost úplného zaručení vkladů do výše 100 000 eur. Konečně předseda Euroskupiny jejím jménem vybídl kyperské orgány a parlament, aby urychleně provedly dohodnutá opatření.

17 Kyperské orgány rozhodly, že uzavření bank prodlouží až do 28. března 2013, aby se zabránilo hromadnému vybírání vkladů.

18 Dne 19. března 2013 zamítl kyperský parlament návrh kyperské vlády na vydání zákona o zavedení daně ze všech bankovních vkladů na Kypru. Kyperský parlament poté přijal zákon ze dne 22. března 2013.

19 Dne 25. března 2013 učinila Euroskupina sporné prohlášení. V tentýž den zahájil guvernér KCB proces ozdravení Bank of Cyprus a Cyprus Popular Bank. Dne 29. března 2013 byla za tímto účelem na základě zákona ze dne 22. března 2013 zveřejněna nařízení č. 103 a 104. Komise pak zahájila nová jednání s kyperskými orgány za účelem dokončení memoranda o porozumění.

20 Rada guvernérů EMS na zasedání konaném dne 24. dubna 2013:

— potvrdila, že Komise a ECB byly pověřeny provedením posouzení uvedených v čl. 13 odst. 1 Smlouvy o EMS a že Komise byla společně s ECB a MMF pověřena, aby s Kyperskou republikou vyjednala memorandum o porozumění;

— rozhodla v souladu s návrhem generálního ředitele EMS o poskytnutí podpory stability Kyperské republice v podobě programu finanční pomoci;

— schválila návrh memoranda o porozumění, sjednaný mezi Komisí a Kyperskou republikou za spolupráce s ECB a MMF;

— zmocnila Komisi k podpisu tohoto memoranda o porozumění jménem EMS.

21 Memorandum o porozumění bylo dne 26. dubna 2013 podepsáno ministrem financí Kyperské republiky, guvernérem KCB a jménem EMS místopředsedou Komise O. Rehnem.

22 Dne 8. května 2013 schválila správní rada EMS dohodu o programu finanční pomoci, jakož i navrhovaný způsob vyplacení první tranše pomoci Kyperské republice. Tato tranše byla rozdělena do dvou plateb, 13. května 2013 byly vyplaceny přibližně 2 miliardy eur a 26. června 2013 1 miliarda eur. Druhá tranše pomoci v řádu 1,5 miliardy eur byla vyplacena dne 27. září 2013.

Řízení před Tribunálem a napadená usnesení

23 Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 4. června 2013 podali navrhovatelé pět žalob směřujících k tomu, aby Tribunál:

— zrušil sporné prohlášení, „které nabylo konečné formy [nařízením č. 104] guvernéra [KCB] jednajícího v postavení zástupce [Evropského systému centrálních bank], kterým bylo rozhodnuto o ‚prodeji některých činností' [Cyprus Popular Bank] a které v podstatě představuje společné rozhodnutí [ECB] a Komise";

— podpůrně určil, že nehledě na formu a druh představuje sporné prohlášení v podstatě „společné rozhodnutí [ECB] a Komise";

— podpůrněji zrušil sporné prohlášení „nehledě na jeho formu a druh";

— ještě podpůrněji zrušil „společné rozhodnutí [ECB] a Komise […] přijaté prostřednictvím Euroskupiny, nehledě na jeho formu a druh", a

— uložil ECB anebo Komisi náhradu nákladů řízení.

24 Samostatnými podáními došlými kanceláři Tribunálu dne 1. a 9. října 2013 vznesly Komise a ECB na základě článku 114 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991, ve znění posledních změn ze dne 19. června 2013, námitky nepřípustnosti. Navrhovaly, aby Tribunál:

— odmítl žalobu jako nepřípustnou a

— uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

25 Napadenými usneseními Tribunál odmítl žaloby v plném rozsahu jako nepřípustné.

Návrhová žádání účastníků řízení a řízení před Soudním dvorem

26 Navrhovatelé navrhují, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadená usnesení a

— zrušil jejich povinnost nahradit náklady řízení v prvním stupni.

27 Komise a ECB navrhují, aby Soudní dvůr:

— kasační opravné prostředky zamítl a

— uložil navrhovatelům náhradu veškerých nákladů řízení.

28 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 21. srpna 2015 byly věci C-105/15 P až C-109/15 P spojeny pro účely ústní části řízení i rozsudku.

Ke kasačním opravným prostředkům

29 Na podporu svých kasačních opravných prostředků se navrhovatelé dovolávají tří důvodů, kterými se snaží prokázat, že se Tribunál dopustil nesprávných právních posouzení a porušil povinnost uvést odůvodnění, když měl za to, že sporné prohlášení ve vztahu k nim nenaplňuje znaky aktu, jehož zrušení se lze domáhat na základě článku 263 SFEU.

30 Komise a ECB tvrdí, že kasační opravné prostředky jsou nepřípustné, a doplňují, že důvody, které jsou na podporu kasačních opravných prostředků uváděny, je každopádně třeba zamítnout jakožto neopodstatněné.

K přípustnosti kasačních opravných prostředků

31 Komise a ECB namítají nepřípustnost kasačních opravných prostředků z důvodu, že navrhovatelé převážně opakují důvody a argumenty, které uplatňovali již před Tribunálem, a že zpochybňují posouzení skutkové povahy provedená Tribunálem ve vztahu k jednotlivým podaným důkazům.

32 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s článkem 256 SFEU a čl. 58 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie je kasační opravný prostředek omezen na právní otázky a musí se zakládat na důvodech vycházejících z nedostatku pravomoci nebo nepříslušnosti Tribunálu, z nedostatků řízení před Tribunálem, které poškozují zájmy účastníka řízení podávajícího kasační opravný prostředek, či z porušení unijního práva Tribunálem (viz zejména rozsudek ze dne 4. září 2014, Španělsko v. Komise, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 42 a citovaná judikatura).

33 Mimoto z článku 256 SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jakož i z čl. 168 odst. 1 písm. d) a čl. 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, kterými je tento návrh konkrétně podpořen (viz zejména rozsudky ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 34, a ze dne 4. září 2014, Španělsko v. Komise, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 43).

34 V článku 169 odst. 2 tohoto jednacího řádu je zejména požadováno, aby uplatňované právní důvody a argumenty přesně označovaly napadané body odůvodnění rozhodnutí Tribunálu.

35 Požadavky kladené na odůvodnění vyplývající z těchto ustanovení tedy nesplňuje kasační opravný prostředek, který se omezuje na opakování nebo doslovné převzetí důvodů a argumentů, které byly uplatněny před Tribunálem, včetně těch, které byly založeny na skutečnostech jím výslovně zamítnutých. Takový kasační opravný prostředek totiž ve skutečnosti představuje návrh směřující k dosažení prostého nového přezkumu žaloby podané Tribunálu, což je mimo pravomoc Soudního dvora (viz rozsudek ze dne 4. září 2014, Španělsko v. Komise, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 44 a citovaná judikatura).

36 Jestliže však navrhovatel zpochybňuje výklad nebo použití unijního práva ze strany Tribunálu, mohou být právní otázky přezkoumané v prvním stupni v rámci kasačního opravného prostředku znovu projednány. Kdyby totiž navrhovatel nemohl tímto způsobem založit kasační opravný prostředek na důvodech a argumentech již použitých před Tribunálem, bylo by řízení o kasačním opravném prostředku zčásti zbaveno smyslu (viz rozsudek ze dne 4. září 2014, Španělsko v. Komise, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 45 a citovaná judikatura).

37 V projednávané věci se navrhovatelé snaží svými důvody prokázat neexistenci nebo nedostatečné odůvodnění napadených usnesení a zpochybňují odpověď, kterou Tribunál výslovně poskytl na právní otázky, které může Soudní dvůr v rámci kasačního opravného prostředku přezkoumat.

38 Kromě toho je třeba konstatovat, že v souladu s čl. 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora jsou v kasačních opravných prostředcích označeny zpochybňované body odůvodnění napadených usnesení a právní důvody a argumenty, které Soudnímu dvoru umožňují, aby se zhostil přezkumu legality, který mu přísluší.

39 Z toho plyne, že kasační opravné prostředky jsou přípustné.

K opodstatněnosti kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

40 Ve třech důvodech kasačního opravného prostředku, které je třeba zkoumat společně, navrhovatelé Tribunálu vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení a porušil povinnost uvést odůvodnění, když měl v bodě 45 napadených usnesení za to, že sporné prohlášení nemůže být přičítáno Komisi nebo ECB. Navrhovatelé v tomto ohledu uvádí, že Tribunál měl uznat rozhodovací pravomoc Komise a ECB ve vztahu k otázkám týkajícím se EMS a z jejich účasti na zasedáních Euroskupiny měl vyvodit, že toto prohlášení jim musí být přičítáno.

41 Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 41 napadených usnesení označil Euroskupinu za pouhé „diskuzní fórum“. Neodpověděl na argument navrhovatelů, že vzhledem k tomu, že Euroskupině nebyla svěřena ani na ni nebyla delegována žádná z pravomocí Komise a ECB, je třeba z toho vyvodit, že představuje prostředek, kterým Komise a ECB přijímají rozhodnutí o konkrétních otázkách spojených s EMS nebo finanční stabilitou. Navrhovatelé tvrdí, že ECB a Komise jsou povinny jednat v souladu s právním rámcem stanoveným Smlouvami a jejich protokoly, jakož i sekundárním právem. Výkon jakékoli pravomoci mimo tento rámec by podle jejich názoru znamenal zneužití pravomoci.

42 Tribunál rovněž neodpověděl na argument navrhovatelů, že rekapitalizace Bank of Cyprus byla pouze důsledkem podmínek, které Komise a ECB uložily Kyperské republice v prohlášení Euroskupiny. Při zohlednění této okolnosti měl Tribunál dospět k závěru, že v projednávané věci byla škoda, která navrhovatelům vznikla, způsobena akty a rozhodnutími Komise a ECB. Navrhovatelé Tribunálu kromě toho vytýkají, že v bodě 61 napadených usnesení uznal, že sporné prohlášení obsahuje formulace, které by se mohly jevit jako kategorické, aniž z takového konstatování vyvodil důsledky či přezkoumal

argument, že guvernér KCB při přijetí nařízení č. 103 a č. 104 uplatnil „doslovně“ rozhodnutí přijatá Komisí a ECB prostřednictvím Euroskupiny a že kvůli jeho postavení člena rady guvernérů ECB lze tyto akty či opomenutí přičítat tomuto orgánu.

43 Navrhovatelé Tribunálu rovněž vytýkají, že v bodech 53 a 56 napadených usnesení nekvalifikoval sporné prohlášení jako napadnutelný akt a neodpověděl na jejich argument, že toto prohlášení má účinky na jejich práva i majetek.

44 Komise a ECB zpochybňují opodstatněnost těchto důvodů.

Závěry Soudního dvora

45 Zaprvé pokud jde o argument vycházející z nedostatečného odůvodnění napadených usnesení, je třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že povinnost uvést odůvodnění, která přísluší Tribunálu v souladu s článkem 36 a čl. 53 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie, mu neukládá, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění může být rovněž implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, o které se Tribunál opírá, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum v rámci kasačního opravného prostředku (viz zejména rozsudek ze dne 8. března 2016, Řecko v. Komise, C-431/14 P, EU:C:2016:145, bod 38 a citovaná judikatura).

46 V projednávané věci Tribunál nejprve v bodě 39 napadených usnesení uvedl, že Euroskupina je zmíněna v článku 137 SFEU, který stanoví, že složení a pravidla zasedání ministrů členských států, jejichž měnou je euro, jsou stanovena Protokolem č. 14 o Euroskupině, jenž je připojen ke Smlouvě o FEU, a poté v bodě 40 uvedených usnesení připomněl, že podle článku 1 tohoto protokolu se tito ministři spolu neformálně scházejí, aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny.

47 Zejména na základě tohoto ustanovení uvedeného protokolu měl Tribunál v bodech 41 až 45 napadených usnesení nejprve za to, že Euroskupina je diskuzním fórem na ministerské úrovni zástupců členských států, jejichž měnou je euro, a nikoli rozhodovacím orgánem. Dále uvedl, že i když je účast Komise a ECB na zasedáních Euroskupiny stanovena v článku 1 téhož protokolu, Euroskupina představuje neformální setkání ministrů dotyčných členských států. Tribunál konečně uvedl, že žádná skutečnost neumožňuje mít za to, že je Euroskupina kontrolována Komisí nebo ECB nebo že jedná jako zplnomocněný zástupce těchto orgánů. Tribunál z toho vyvodil, že sporné prohlášení nelze přičítat Komisi nebo ECB.

48 Tribunál v bodech 47 až 49 uvedených usnesení ve světle příslušných ustanovení Smlouvy o EMS rovněž vyloučil, že by sporné prohlášení, i kdyby mohlo být přisuzováno EMS, a nikoliv Euroskupině, mohlo být přičítáno Komisi nebo ECB z důvodu údajné kontroly, kterou tyto orgány nad EMS vykonávají. Tribunál tedy rozhodl, že nelze mít za to, že Komise a ECB jsou odpovědné za přijetí tohoto prohlášení.

49 Pro úplnost Tribunál v bodech 51 až 62 napadených usnesení rozhodl, že vzhledem k tomu, že Euroskupina není rozhodovacím orgánem, její prohlášení nelze považovat za akt, jenž má vyvolávat právní účinky vůči třetím osobám. Dodal, že toto posouzení je potvrzeno přezkumem obsahu sporného prohlášení, který zevrubně provedl v bodech 54 až 59 těchto usnesení a na základě kterého v bodě 60 těchto usnesení konstatoval, že toto prohlášení má čistě informativní povahu.

50 Je nutno konstatovat, že odůvodnění napadených usnesení, jež je připomenuto v bodech 46 až 49 tohoto rozsudku, splňuje požadavky odůvodnění uvedené v bodě 45 tohoto rozsudku.

51 Zadruhé je třeba připomenout, že žalobu na neplatnost lze podat proti všem aktům přijatým unijními orgány bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem změní jeho právní postavení (viz zejména rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 9, a ze dne 9. září 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro v. Komise, C-506/13 P, EU:C:2015:562, bod 16).

52 Pokud jde v projednávané věci o argument navrhovatelů, který vychází z nesprávného právního posouzení Tribunálu a podle kterého z kontextu přijetí sporného prohlášení a způsobu fungování Euroskupiny vyplývá, že toto prohlášení odpovídá společnému rozhodnutí Komise a ECB, je třeba uvést, že z prohlášení Euroskupiny ze dne 27. června 2012 vyplývá, že rada guvernérů v souladu s čl. 13 odst. 3 Smlouvy o EMS pověřila Komisi a ECB, aby s kyperskými orgány vyjednaly makroekonomický ozdravný program, který bude konkretizován v memorandu o porozumění.

53 Kromě toho je třeba zdůraznit, že role Komise a ECB, jak byla vymezena v článku 1 Protokolu č. 14 o Euroskupině, nemůže mít větší rozsah než role, kterou těmto orgánům přiznává Smlouva o EMS. Jak přitom Tribunál připomněl v bodě 48 napadených usnesení, z bodu 161 rozsudku ze dne 27. listopadu 2012, Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756), vyplývá, že i když Smlouva o EMS ukládá Komisi a ECB některé úkoly spojené s uskutečňováním cílů této smlouvy, funkce svěřené Komisi a ECB v rámci Smlouvy o EMS nezahrnují výkon žádné vlastní rozhodovací pravomoci a činnost vykonávaná těmito dvěma orgány v rámci této Smlouvy zavazuje pouze EMS.

54 V tomto ohledu je třeba připomenout, že úkoly svěřené Komisi v rámci Smlouvy o EMS spočívají v posuzování žádostí o podporu stability (čl. 13 odst. 1), v posuzování jejich naléhavosti (čl. 4 odst. 4), ve vyjednání memoranda o porozumění, které upřesní podmíněnost, s níž bude poskytnutá finanční pomoc spojena (čl. 13 odst. 3), v dohledu nad dodržováním podmíněnosti, s níž byla finanční pomoc spojena (čl. 13 odst. 7), a v účasti na zasedáních rady guvernérů a správní rady jakožto pozorovatel (čl. 5 odst. 3 a čl. 6 odst. 2) (rozsudek ze dne 27. listopadu 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 156).

55 Podle čl. 13 odst. 4 Smlouvy o EMS je Komise rovněž zmocněna k podpisu memoranda o porozumění jménem EMS, pokud toto memorandum splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 tohoto článku 13 a bylo schváleno radou guvernérů EMS.

56 Co se týče ECB, úkoly, které jí byly svěřeny v rámci Smlouvy o EMS, spočívají v posuzování naléhavosti žádostí o podporu stability (čl. 4 odst. 4), v účasti na zasedáních rady guvernérů a správní rady jako pozorovatel (čl. 5 odst. 3 a čl. 6 odst. 2) a – v součinnosti s Komisí – v posuzování žádostí o podporu stability (čl. 13 odst. 1), ve vyjednání memoranda o porozumění (čl. 13 odst. 3) a v dohledu nad dodržováním podmíněnosti, s níž je finanční pomoc spojena (čl. 13 odst. 7) (rozsudek ze dne 27. listopadu 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 157).

57 Okolnost, že se Komise a ECB účastní zasedání Euroskupiny, nemění ve světle těchto skutečností povahu prohlášení Euroskupiny a nemůže vést k závěru, že sporné prohlášení je projevem rozhodovací pravomoci těchto dvou unijních orgánů.

58 Kromě toho je třeba uvést, že sporné prohlášení neobsahuje žádný poznatek, který by vyjadřoval rozhodnutí Komise a ECB uložit dotyčnému členskému státu zákonnou povinnost provést opatření, která obsahuje.

59 Jak Tribunál v podstatě uvedl v bodě 60 napadených usnesení, cílem tohoto prohlášení, které má čistě informativní povahu, bylo informovat veřejnost o existenci politické dohody mezi Euroskupinou a kyperskými orgány, jež vyjadřuje společnou vůli pokračovat v jednáních za podmínek uvedených v daném prohlášení.

60 Za těchto podmínek nelze mít za to, že přijetí zákona ze dne 22. března 2013, který stanovil nezbytný právní rámec pro restrukturalizaci dotyčných bankovních institucí a zmocnil KCB k přijetí nařízení č. 103 a č. 104, Kyperskou republikou bylo vyžadováno údajným společným rozhodnutím Komise a ECB, jež bylo ztělesněno ve sporném prohlášení.

61 Konečně vzhledem k tomu, že se navrhovatelé v žalobě domáhali zrušení prohlášení Euroskupiny, je třeba uvést, že označení „neformální“ je použito v textu Protokolu č. 14 o Euroskupině, jenž je připojen ke Smlouvě o FEU, avšak také, že Euroskupina není uvedena mezi jednotlivými složeními Rady Evropské unie, jež jsou vyjmenována v příloze I jejího jednacího řádu, který byl přijat rozhodnutím Rady 2009/937/EU ze dne 1. prosince 2009 (Úř. věst. 2009, L 325, s. 35), a jejichž seznamu se týká čl. 16 odst. 6 SEU. Jak tedy uvedl generální advokát v bodech 55 až 65 svého stanoviska, Euroskupinu nelze pokládat za složení Rady ani ji nelze kvalifikovat jako instituci či jiný subjekt Unie ve smyslu článku 263 SFEU.

62 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba kasační opravné prostředky zamítnout jako neopodstatněné.

K nákladům řízení

63 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.

64 Podle čl. 138 odst. 1 daného jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

65 Vzhledem k tomu, že Komise a ECB požadovaly náhradu nákladů řízení a navrhovatelé neměli ve věci úspěch, je namístě jim uložit náhradu nákladů řízení o kasačních opravných prostředcích.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravné prostředky ve věcech C-105/15 P až C-109/15 P se zamítají.

2) Konstantinosovi Mallisovi, Elli Konstantinou Malli, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, Petrosovi Chatzithomovi, Elenitse Chatzithoma, Lelle Chatziioannou a Marinosovi Nikolaou se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.